

„A rágalmazást és a gúnyolódást azzal kell lefegyverezniünk, hogy semmibe vesszük. Azokhoz a szikrákhoz hasonlóan, amelyek nagy tűzből pattannak ki, de tüstént kiallszanak, ha nem fújunk rájuk.” (....)

A pénz

Vehetsz házat,

De otthont nem.

Vehetsz órát,

De időt nem.

Vehetsz ágyat,

De álmot nem.

Vehetsz könyvet,

De tudást nem.

Vehetsz tisztséget,

De tiszteletet nem.

Megveheted a lelket,

De az életet nem.

Megfizetheted az orvost,

De az egészséget nem.

Megveheted a nőt,

De a szerelmet nem.

ALKOTÓ KÖZÖSSÉG

Még tavasszal hirdettük meg a 2111 Szadában pályázatunkat, melyben arra bízattuk olvasóinkat, hogy készítsenek pályaművet. Nem állítottunk szigorú korlátokat, rábíztuk az emberekre, hogy ki ki olyan művet alkosson, amihez kedve van, ami neki is tetszik.

Meglepetésünkre a viszonylag csendes várakozás vége felé egyik pályamű a másik után érkezett, s ráadásul rendkívül színes választékban.

Örömteli volt tapasztalni, hogy hányan használták ki az alkalmat, hogy megmutassák talán maguknak is, másoknak is, hogy ők miben tehetségesek, mi mindenre képesek.

Pedig jól tudom, hogy nem tudtunk mindenkit megszólítani, hiszen egy egyszeri kis, keretes felhíváson, még ha el is töpreng valaki, de nem kezd hozzá, akkor néhány nap alatt elszáll a gondolat, s az egész a feledésbe merül. Biztos vagyok abban, hogy nagyobb hírveréssel, biztatással, utánajárással még több pályaművet kaphattunk volna, ám így is nagyszerű és mennyiségben is bőséges alkotás érkezett be határidőre.

Nincs könnyű dolga a bíráló bizottságnak, hiszen hasonlítsa valaki össze egy tájképfestmény művészi értékét, egy versgyűjteménnyel, egy köztéri alkotás tervével, egy élőnövény, vagy szárazvirág mozaikkal, egy kézimunkával, egy oktatási segédanyaggal, egy zeneművel, egy tudományos igényű fotósorozattal, egy Szadára vonatkozó kultúrtörténeti kutatással, vagy más egyéb, emberi képességeket és szorgalmat felmutató eredménnyel.

Bizony minden pályázónk dicséretet és jutalmat érdemel, mert a benne szunnyadó tehetséget felébresztette, vette a fáradságot, végiggondolta, megtervezte, majd időt nem kímélve elkészítette alkotását. Példát mutatva és egyben biztatva másokat is.

Ne üljünk otthon a „bambuláda” előtt, átadva magunkat az abból sugárzó szellemi ráógumi nemcsak haszontalan, de sok esetben kimondottan kártékony szellemiségének. Helyette használjuk agyunkat, ügyesítsük kezünket, segítsük szellemi alkotóképességünket kibontakozni.

Különös öröm, hogy bár nem beszéltünk össze, de a Házibarack Galéria is hasonló pályázatot indított, s ennek tükrében még csodálatosabb, hogy oda is, ide is ilyen bőven jutott a szadai emberek alkotásaiból.

A beadott pályamunkákat augusztus huszadikán délután kiállítjuk a sportpályán, s az eredményhirdetést és a díjosztást is ott tartjuk, melyre szeretettel várjuk nemcsak a pályázóinkat, hanem a falu apraját és nagyját.

Ünnepeljük együtt alkotóinkat és bátorítsuk a többieket is tehetségük kibontakoztatására.

a főszerkesztő

2005/5. ■ FŐSZERKESZTŐ: Windhager Károly ■
TERVEZŐ SZERKESZTŐ: Kerék Antal ■ SZERKESZTŐ-
SÉG: 2120 Dunakeszi, Vörösmarty u. 2., telefon:

06-30-335-9050, fax: 06-28-503-181. e-mail cím: windhager@invitel.hu ■
honlap: www.szada.hu ■ HIRDETÉSFELVÉTEL: Szada Nova Kht, tel.: 06-28-503-510

■ Kiadja: Szada Nova Kht ■ Felelős kiadó: Pálmai Zoltán ■ Képek: Windhager Károly
■ Nyomdai előkészítés: VikArt Grafikai Stúdió ■ Nyomás: FollPress Nyomda Kft.,
1145 Budapest, Bosnyák utca 20. Felelős vezető: Várlaki Imre ügyvezető igazgató.

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS

A soros képviselő-testületi ülést a megszokott időpontra, július 04-ére hívta össze Vécsey László polgármester. A képviselők 10 fővel jelentek meg, s részt vett az ülésen a Hivatal részéről Jámbor Lajos jegyző, dr. Pál Szilvia aljegyző és Cziglian Éva jegyzőkönyvvezető.

A Székely Kert használatának szabályozása

Az első napirendi pont a Székely Kert hovatartozását és felügyeletének rendszerét kívánta szabályozni és hosszú távra rögzíteni. Az eredeti elképzelések szerint a Székely Kert szervezetileg az Általános Művelődési Központoz tartozna, az ÁMK-nak kellene felügyelni, működtetni, a rongálásokat megakadályozni, reggel-este nyitni és zárni. Mindennek a személyi és anyagi feltételei azonban még kidolgozatlanok.

Czibere Imre és Vécsey László, a vendégek közül pedig Ágotai Ferenc ÁMK igazgató és Juhászné Bankó Erzsébet Faluház vezető hozzászólásai után a kérdést a polgármester a képviselők egyhangú egyetértésével levette a napirendről. Egyben utasították a Kulturális Bizottságot, hogy alaposan vizsgálja meg a körülményeket és tegyen egy átgondolt, kidolgozott javaslatot a képviselő-testület elé. Addig, az Örömhír tábor ideje alatt megfelelő kezekben, felügyelet alatt van a Székely Kert.

Változtatási tilalom a Szada Ipari Parkhoz tartozó egyes ingatlanokon

Vécsey László tájékoztatta a képviselőket, hogy az elkerülő út nyomvonalának tervezett szakaszát az autópálya kisajátítja. Az áttervezésig a három érintett ingatlanra (4332/3, 4308/4 és 4333/3 hrsz.) változtatási tilalmat célszerű elrendelni. A 12/2005. (07. 05.) számú rendeletet a képviselő-testület 10 fő igen szavazattal –ellenszavazattal és tartózkodás nélkül – megalkotta.

Pályázat a Székely Kert hasznosítására, a Műteremház felújítására

A pályázati lehetőséget Juhászné Bankó Erzsébet ismertette a képviselők előtt. 1.2 millió Ft önrésszel, 5 millió Ft pályázati összeget nyerhet a község egy műemléki együttesek felújítására kiírt pályázaton, melyet július 10-ig lehet beadni. A pályázatban szerepelhet a Székely Kert hasznosítása, a Műteremház felújítása, szelítése, fűthetővé tétele, hogy az év bármely szakában használható legyen, s egyben alkalmas legyen további, Székely Bertalannal kapcsolatos kutatások végzésére is. Emellett szerepelhet a szabadtéri előadásokhoz alkalmas helyszín kialakítása is.

Támogatta a pályázaton történő részvételt Vécsey László és Oroszi Sándor (Süni), a meghívottak közül pedig Ágotai Ferenc. Czibere Imrének azonban fenntartásai voltak a kutatóhely létesítése miatt.

Végezetül a képviselő-testület 7 igen és 2 ellenszavazattal, 1 tartózkodás mellett döntött a pályázat eredetileg megfogalmazott változatának beadása mellett.

Szada nem vesz erdőt Gödöllőn

Ugyancsak egyetértve és egyhangúlag utasította el a képviselő-testület egy magánszemély által az önkormányzatnak megvételre felkínált 20 hektáros erdejét.

Szokolya is beléphet a társulásba

A képviselő-testület vita és hozzászólás nélkül egyhangúlag elfogadta Szokolya község csatlakozási szándékát, így az Észak-Kelet Pest- és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgyűjtő

dási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás létszáma egy újabb településsel növekedhet.

Díjazott parlagfű-irtás az idén is

Az önkormányzat ez évben is megteszi parlagfű mentesítési felhívását. A nyertesek díjazására a Képviselő-testület 100.000,- Ft összeget különít el. A részletekről a csatolt felhívásból tájékozódhat a lakosság.

Szoftver az iskola és az óvoda ügyviteléhez

A testület úgy határozott, hogy az ÁMK rendelje meg az iskola és az óvoda számára szükséges Taninform 2005. (smaragd 1.) számítógépes szoftver csomagot, melynek pénzügyi fedezete a kizárólag ilyen célra lehívható állami támogatás.

Egyebek

A polgármesteri beszámolóból megtudhatták a jelenlévők, hogy a Gödöllői Rendőrkapitányság élére az előző hónapban itt bemutatkozott Tóth Csaba helyett új vezetőt neveztek ki dr. Juhász István személyében.

Az ÁMK-ban pedig elkezdődött az óvoda és konyha átépítése, a munkálatok javában folynak és augusztus végére be is fejeződnek.

SZŐCS ÉS KAJTOR KFT.

ÉPÍTÉSZIRODA

**TELJESKÖRŰ ÉPÍTÉSZETI
TERVEZÉS, TANÁCSADÁS**

2111 Szada, Jókai u. 62.

Telefon: (28) 407-256

Mobil: (20) 936-2718

Közmeahallgatás

A SZADAI UTAK ÁLLAPOTÁNAK TERVEZETT FEJLESZTÉSE ÜGYÉBEN

A képviselő-testület július 04-én a Faluházában közmeahallgatást tartott, hogy egyrészt ismertessék a község utcáinak, útjainak fejlesztésére készített terveiket, valamint megismerjék a lakosság erről kialakított véleményét, s a kapott észrevételeket beépíthessék a tervekbe.

A tanácskozáson Vécsey László polgármesteren kívül jelen volt 10 képviselő, a Hivatal a jegyző, az aljegyző és a jegyzőkönyvvezető képviselte, a Kht-t pedig Pálmai Zoltán. Sokan éltek a lehetőséggel, hogy belelássanak az elképzelésekbe és a hallottakról véleményt nyilvánítsanak.

Polgármester úr megnyitójában ismertette, hogy munkálkodásuk a fejlesztési alap létrehozása terén eredményre vezetett, így már ott tart az önkormányzat, hogy fejlesztési terveket fogalmazhat meg a község számára. Most érkezett el a munka fázisa oda, hogy a lakossági észrevételeket a folyamatba beépítsék, ezért megköszönte az érdeklődők részvételét és segítő szándékát.

A tervezőkkel eddig kidolgozott elképzeléseket a Fejlesztési Bizottság elnöke, Sebestyén Lászlóné Puskás Aranka ismertette. Elnök asszony tájékoztatása szerint a helyszíni szemlék során tárták fel a község utcáinak jelenlegi állapotát, mely alapján felállították a fontossági sorrendet. Elfogadott szempontjuk, hogy az utak állapota legalább egy fokozattal javuljon és minden településrészen legyen kiemelt fejlesztés is.

Az első körben felújításra javasolt utcák:

- a Székely Bertalan út és a hozzá csatlakozó utcák.
- a Korvin u. aszfaltozásának felújítása, járda, csapadékvíz elvezetés.
- a Csapás úton a Kossuth Lajos út és Papszaki u. közötti szakaszon aszfaltburkolat.
- a Szurdok út Boncsoki u. feletti szakaszán aszfaltburkolatot kialakítása
- a Hajagos területén az aszfaltozási munkák már közbeszerzési eljárás keretében bonyolódhatnak. Ez időben elnyújtja a kivitelezési munkálatokat.

További csoportba tartoznak azok a munkálatok, amelyek tervezői kivitelezést igényelnek, pl. úttorkolatok, csapadékvíz elvezetések, karbantartások, kisebb aszfaltozások. Ide tartozik

- a Koncz köz és a Dózsa György út csatlakozás,
- a Kisfaludy út, Dózsa György út csatlakozás,
- a Széchenyi u., Ósz u., Szőlő u. – Vasút u. csatlakozása,
- a Várdombi út,
- a Kertalja út.

Amely munkák tervezői közreműködést nem igényeltek, azokat már a tavaszi útjavítások keretében a Szada Nova Kht. elvégeztette.

A pénzügyi forrás egyik része a hitelfelvétel, melyhez sikerült kimondataan közutak építésére nyújtott kedvező feltételű, hosszú lejáratú hiteleket szerezni. A másik forrás az Önkormányzat költségvetése, melyben 20 millió Ft útépitési és 10 millió Ft karbantartási összeg szerepel. Ez az előző évekhez képest háromszoros összeg!!! A harmadik forrás a lakossági hozzájárulás. A képviselő-testület döntése alapján, ha a lakók a költségek 50 %-át összegyűjtik, az önkormányzat a maradék 50 %-kal kiegészíti azt. Így előnyt élveznek azok az utak, ahol a lakók is vállalnak magukra költségeket, ahogy ez az ország más településein is megszokott.

A költségek aszfaltozásnál. 4–5.000,- Ft/m², kőborításnál 1.500–2000,- Ft/m².

További tervek, amelyek jelen pillanatban körvonalazódnak:

- Kertalja u.,
- Széchenyi u.,
- Koncz köz. Ez utóbbit szeretnék egybekapcsolni a tervezett fürdőfelújítással.
- Egy másik nagyobb térség a Szőlőhegy. Itt a csatornázás után várhatóak csak komolyabb szintű utépítések.

A műszaki tartalmat Pálmai Zoltán, a Szada Nova Kht igazgatója, illetve Nagy Lajos tervező, és Lelkes László szakértő ismertették. A tervek egy része már készen van a Csapás útra, a Székely Bertalan útra, a Bucika útra. A sorrendet az határozza meg, hogy hol vállalják a lakók a pénzügyi hozzájárulást. Már vannak is jelentkezők.

Ahol még nincs csatorna, ott zúzottkőves utat készítenek. Mivel az idén már az utépítés nagyságrendje jelentős, közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, ami hosszadalmasabb, ezért a szeptemberi-októberi időszakban lehet a munkák megkezdésére számítani.

A megjelent érdeklődők közül számosan szóltak hozzá, tettek fel kérdést, vagy éppen választ adtak (többek közt: Dusár István, Prigma József, Lelkes László, Bárczi József, Petik Árpád, Dévai Zoltán, Oroszi Sándor (Süni) képviselő, Bárány István, Kőszeginé, Nagy Lajos, Zombori László, Török László képviselő, Gerencsér Béla, Somogyi József). Az észrevételek elsősorban a sorrendiségre, a megvalósulás várható idejére, a műszaki tartalomra, a lakossági hozzájárulás mékintjére és tartalmára, valamint egyes utak, utcák további sorsára, egyes térségekkel kapcsolatos tágabb fejlesztési elképzelésekre vonatkoztak.

Vécsey László polgármester a kérdésekre válaszolva elemezte, hogy Szada gyors ütemű növekedésével egyre több utat kellene burkolni és javítani, ami meghaladja a község lehetőségeit. Ám, ha a lakók is hozzájárulnak, akkor azt az utcát előbbre tudják sorolni. Kötelezni azonban senkit sem kötelezhetnek, ez csak önkéntes hozzájárulás lehet. Egy-egy utcának nyithatnak számlát, ahová gyűlhet a pénz, s ezt a Szada Nova Kht. kíséri figyelemmel. Szintén a Kht-val kell költségelmélet végzetni, hogy kiderüljön, mekkora összeg jut (a teljes költség 50 %-ából) egy-egy ingatlanra, mert ez utcánként (az ingatlanok száma) változik és a műszaki tartalom függvénye is. Nehezebb a helyzet ott, ahol az utcában csak egy-két lakóingatlan van. Ezekre a célokra igen alkalmas a lakástakarék pénztári megtakarítás, amivel célszerű élni, hiszen így könnyebb összegyűjteni az összeget és állami támogatás is növeli azt.

Összefoglalva a tapasztalatokat megköszönte az együttgondolkodást, mely alapján a képviselő-testület tovább folytatja a terveztetést. ■

MARTA-VILL SZADA
Profi erősáramú
Villamossági szaküzlet

Szada, Székely Bertalan út 74/b (Corvin u. sarok)
 Tel./fax: 28/404-708, mobil: 06-20-436-6492

KÉRDÉSEK a Településfejlesztési koncepció előkészítéséhez

Az Önkormányzat 2005. tavaszán döntést hozott arról, hogy az Építési törvénynek megfelelő módon Településfejlesztési koncepcióra alapozott Településrendezési tervet (Település-szerkezeti tervet, majd Szabályozási tervet és helyi építési előírásokat) készített. Jelenleg a Településfejlesztési koncepció előkészítéséhez kérjük segítségüket.

A kérdőív célja, hogy minél szélesebb körben megismerjük a településen élő és dolgozó emberek gondolatait a település távlati (kb. a következő 10 év időtartamra szóló) fejlesztési elképzeléseiről, igényeiről, a település megoldott és még megoldásra váró feladatairól. Ehhez a közös munkához várjuk segítő, hasznos észrevételeiket és előre megköszönjük, hogy munkánkat segítik.

Véleményüket, észrevételeiket akkor is fontosnak tartjuk, és szívesen vesszük, ha nem kívánnak minden feltett kérdésre válaszolni, hanem csak némelyikre.

Kérjük, hogy válaszaikat legkésőbb **augusztus 20-ig** juttassák el a tervező intézetnek a kérdőív végén megadott elérhetőségeinek bármelyikére, vagy a Polgármesteri Hivatal Műszaki Irodájára.

A Településfejlesztési koncepció összeállításában résztvevő tervezők nevében megköszönöm segítségüket és kérem, ha bármilyen gondjuk, kérdésük lenne, hívjanak a következő telefonon, faxon vagy e-mail-en.

Tisztelettel:

Sasi-Nagy Ildikó,

For-Ma Kft.

Mobilszám:

06-70-310-2951,

Tel/fax: 06-1-200-4982,

e.mail: for-ma@xelero.hu

A TELEPÜLÉS TÉRBELI ELHELYEZKEDÉSE, REGIONÁLIS KAPCSOLATAI

Mit tart legfontosabbnak Szada földrajzi elhelyezkedésével kapcsolatban? .....

Mely településekkel megfelelő a kapcsolat, és az milyen formában nyilvánul meg? .....

Mely településekkel nincs, vagy nem elégséges a kapcsolat, miben lehetne erősíteni az együttműködést? .....

KÖZLEKEDÉSI GONDOK

A külső közúti megközelítés megfelelő-e, milyen az M3-as szerepe a település életében? .....

Településen belül, az utak állapota megfelelő-e, mely területeken, településrészekben, utcákon kellene leggyorsabban segíteni, hogyan? .....

Mennyire zavaró a településen haladó átmenő forgalom, mit tenne ennek javítására? .....

A település belső úthálózatáról, forgalomtechnikai megoldásokról mi a véleménye, van-e javaslata? .....

A tömegközlekedés megfelelő-e, mely viszonylatok jók, mely viszonylatok rosszak, vagy javítandók? .....

Mit kellene tenni a kerékpárosok érdekében, hol lenne legnagyobb szükség kerékpárútra? .....

A gyalogos közlekedés legfontosabb gondjait miben látja, pl. gyermekek, idősök biztonsága milyen, hol van veszély, hogyan segítene rajta? .....

Mennyire elégedett a közművesítés mértékével, mit kellene leggyorsabban fejleszteni? .....

Mit változtatna a közterületeken, hogy a település még otthonosabb legyen? .....

Mit gondol az újonnan készülő épületek építészeti arculatáról? .....

A TELEPÜLÉS FEJLŐDÉSÉNEK LEGFONTOSABB IRÁNYAI

A gazdaság területén mit kellene tenni (ipar, szolgáltatások, kereskedelem, nagyobb cégek, kisebb vállalkozások stb.)? .....

Melyek az oktatás, a kultúra, a művelődés, a közösségi élet megfelelő és hiányos területei? .....

Milyen továbbfejleszthető művelődési lehetőségeket lát abban, hogy a településen élt Székely Bertalan. Hogyan hasznosítaná a műteremházat és a kertet méltó módon úgy, hogy az egész évben vonzó és kihasznált legyen? .....

Mit gondol a település lakónépességének növekedéséről, mik az előnyök, mik a hátrányok, hogyan lehetne egyensúlyt teremteni (természetes, belső népességnövekedés – bevándorlás)? .....

Az ellátásban milyen hiányosságokat tapasztal? .....

Az EU csatlakozást követően milyen lehetőségekre, feladatokra és nehézségekre szeretné felhívni a figyelmet? .....

Mit tart a település legfontosabb erősségeinek, előnyeinek? .....

Mit tart a település legnagyobb gyengeségeinek, hiányosságainak? .....

Melyek a legfontosabb lehetőségek a településünkön és környékén? .....

Melyek a megvalósuló vagy meg nem valósuló fejlesztések veszélyei? (Ha valami megvalósul de hátrányos következmények várhatók, ha valami nem valósul meg és annak hiánya miatt kerül hátrányba a település) .....

Egyéb észrevételek, vélemények, ötletek bármelyik tárgy körhöz vagy eddig nem érintett területhez .....

SZADA KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 88/2005. (06.29.) SZ. HATÁROZATA A VERESEGYHÁZI SZENNYVÍZTISZTÍTÓ TELEP BŐVÍTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

Rendkívüli KT ülés, Szada, 2005. június 29.

A K+K Kft. által készített vízjogi létesítési engedély benyújtás előtti ismertetéséhez. Veresegyház, 2005. június 29.

A Veresegyház és Környéke Beruházó Víziközmű Társulat küldöttgyűlése 2004. december 20-án a Társulat elszámolási eljárásának megindításáról döntött.

Az elszámolás nem történt meg. Előzetes jelzésünk és tiltakozásunk ellenére a 2005. május 18-i küldöttgyűlés mégis kimondta a Társulat megszűnését.

Időközben, máig tisztázatlan körülmények között végelszámolást is indítottak a Társulatnál.

A Társulat ezen lépései odáig vezethetnének, hogy Szada Község, mint társult önkormányzat, nem érvényesíthetné a Társulattal és a Gesztorral szemben a hálózat és a tisztítómű hiányos, illetve nem rendeltetésszerű használatra alkalmas állapota miatt fennálló követelését.

Ezért Szada Község Önkormányzata, miután a Társulat fenti eljárása más lehetőséget nem hagyott számára, minden jogi eszközzel élni kíván annak érdekében, hogy a Társulatot és a Gesztort elszámolási kötelezettségében megtartsa. Ezen törekvésünk törvény szerinti célja és tartalma, hogy a Társulat és/vagy a Gesztor építse meg az eredeti érdekeltégi területből Szadán elmaradt hálózati elemeket, hozza rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotba a tisztítóművet, és az elkészült művet adja át a társult önkormányzatok tulajdonába.

Az elszámolás elmaradása miatt jelen pillanatban a veresegyházi tisztítóműnek nincsen tulajdonosa. Törvényesen legalább is nem lehetne.

Ezért kérjük, valaki nevezze meg azt a felelős személyt, szervezettel, aki vagy amely a tisztítómű bővítése, korszerűsítése tárgyában a továbbiakban nyilatkozni fog.

Kérjük megnevezni a jogalapot, hogy az illető személy vagy szervezet mely minőségben (pl. tulajdonos?) nyilatkozik majd a fenti ügyben.

Az elszámolási eljárás során kell tisztázódnia továbbá, hogy mennyit kell még a tisztítóműre költeni ahhoz, hogy használatbavételi engedélye lehessen, azaz rendeltetésszerű állapotba kerüljön.

A rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotot a Társulat és/vagy a Gesztor egyetemlegesen köteles (lett volna köteles) biztosítani.

Amint ez megtörténik és Szada Község Önkormányzata az építés finanszírozási arányának megfelelően 18,2%-os osztatlan közös tulajdonába veheti a művet, ezt követően képviselő-testületünk a mű résztulajdonosaként a község tulajdoni arányának megfelelően hozzá fog járulni a bővítés és a korszerűsítés költségeihez.

Ennek elmaradása viszont azt eredményezi, hogy a bővítés, korszerűsítés költségeinek egy része vagy egésze burkoltan a mű elmaradt befejezését fogja szolgálni, amit pedig Szada Község Önkormányzata egyszer már kifizetett a Társulatnak.

Fentiek miatt Szada Község Önkormányzatának képviselő-testülete a veresegyházi tisztítómű bővítési, korszerűsítési folyamatában kizárólag törvény szerinti társtulajdonosként, társfinanszírozóként hajlandó bármilyen határozatot hozni, kötelezettséget vállalni.

A tisztítómű kvázi-tulajdonosaként a tulajdoni kérdés önkormányzatok közötti rendezéséig kénytelenek vagyunk az ún. bővítés-korszerűsítés költségeit a mű tényleges befejezési költségeinek tekinteni, mely költségek a Társulatot és a Gesztort egyetemlegesen terhelik.

A Társulat és a Gesztor által sajnálatosan előidézett helyzetben elkerülhetetlenül beinduló peres eljárások súlyosan megterhelnék a társult önkormányzatok viszonyát, amit Szada Község Önkormányzata szeretne elkerülni. Képviselő-testületünk úgy ítéli meg, hogy a helyzet kulcsa a gesztor önkormányzat, Veresegyház Város képviselő-testületének kezében van.

Ezért jelen határozatunkkal arra kérjük Veresegyház Város képviselő-testületét, hogy határozatban kötelezze az illetékeseket arra, hogy a Gesztor és a két társult önkormányzat a 160/1995. (XII.26.) Korm. rendeletnek megfelelően számoljon el egymással.

Véleményünk szerint ehhez az elszámoláshoz néhány hét bőven elegendő, ugyanis a szükséges iratok 2002. óta mindhárom önkormányzatnál rendelkezésre állnak.

Szada Község képviselő-testülete előre is köszönetét fejezi ki Veresegyház Város képviselő-testületének a társult önkormányzatok közötti jó viszony megőrzése érdekében teendő erőfeszítéseikért.

Szada, 2005. 06. 29.

Kapják:

Pásztor Béla, Veresegyház Város polgármestere

Pásztor László, Erdőkertes Nagyközség polgármestere

Veresegyház Város önkormányzati képviselői

Erdőkertes Nagyközség önkormányzati képviselői

REÁL MEN'S ÖLTÖNYHÁZ

Rendkívüli öltöny és télikabát vásár

Közvetlen gyári értékesítés!

Extra méretekben is!

Budapest, XV. Rákos út 70.

(Szerencs u. sarok)

Tel: 306-4010

Nyitva tartás: 10-18, szombaton 9-13.

ÖLTÖNY, ZAKÓ, PANTALLÓ CSERE

**Behozott használt, szakadt, megunt,
kihízott öltönyét beszámítjuk!**

**Ingek, nyakkendők, övek,
egyéb kiegészítők.**

MÉRETRE IGAZÍTÁS

Szada község Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
2111 Szada, Dózsa György út 88.

FIGYELEM! VIRÁGZIK A PARLAGFŰ!

Szada Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

PARLAGFŰ IRTÁSI ÉS GYŰJTÉSI AKCIÓT HIRDET 2005. JÚLIUS 11-TŐL 2005. SZEPTEMBER 24-IG

Aki a fenti időpontban a legtöbb gyökeres parlagfűvet
– a településről – összegyűjti és 100 tő/köteggben
a Polgármesteri Hivatalban leadja 1 zsetont kap
kötegenként.

Átvételi napok: hétfő, szerda, péntek 8-12
(helye a volt Varroda udvara)

A 3 legtöbb zsetont gyűjtő értékes ajándékot kap.
(minimum 150 zseton összegyűjtése esetén)

- I. díj 45.000 Ft-os vásárlási utalvány
- II. díj 35.000 Ft-os vásárlási utalvány
- III. díj 20.000 Ft-os vásárlási utalvány

Eredményhirdetés: 2005. szeptember 26. (hétfő)

A gyommentesség mindannyiunk közös érdeke!!!

Szada, 2005. július 7.
P. M. H.

Közlemény

Előző számunkban ismertettük, hogy Németországból (Neukirchen – Goppertsweiler) ismét vendégek érkeznek Szadára. A látogató csapat szeptember 22-től, 25-ig élvezni vendégszeretetünket. Fogadásukra még várunk jelentkezőket az alábbi telefonon: 06-70-2235-866 vagy 28-404-798.

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ 50 ÉV UTÁN

Június 24-én tartották osztálytalálkozójukat Szadán, a Borostyán Vendéglőben a község általános iskolájában 1955-ben végzett növendékek.

Nagy öröm volt látni, hogy 22-en összegyűltek, s ünnepelték egy kicsit magukat is, az 50 évet is, de legfőbbképp volt tanáraikat. Mert szerencsére egykori osztályfőnökeik, Vásárhelyi József és Vásárhelyi Józsefné, Sárka tanító néni is eljött, s együtt idézték fel a fél évszázaddal ezelőtti eseményeket, a boldog ifjúkort. Tanító néni és tanár úr jókedvűen, fiatalosan beszélgettek el volt tanítványaikkal, talán még egykori diáksíneikre is emlékezve.

Az 50 év bizony elszaladt, de az iskolában szerzett tudás, emberség, a barátság és a tisztelet ma is él mindnyájukban. Jó volt így együtt látni Őket.

Az osztálytalálkozózn készült fényképet lásd lapunk hátsó borítóján.

WK

Csoport bővíti internetes jelenlétét

Szada 2005. június 21. A legújabb hírek, termék-adatbázisbeli keresések, illetve a főbb kutatási területekről és kapacitásokról szóló információk – mind megtalálhatóak mostantól a magyar, orosz, lengyel, amerikai és kanadai új NORDENIA Web oldalakon.

Csak egy klikk az „Other NORDENIA-Sites...” menüpontra a NORDENIA központi honlapjáról. A www.nordenia.com címről közvetlenül a leányvállalatok oldalaira vezet, s a szadai magyar leányvállalatot, a poznanli lengyel vállalatot, a pereslavli orosz gyárat, a jacksoni amerikai leányvállalatot, vagy a Belleville-i kanadai céget látogathatjuk meg az interneten.

A világszerte működő hajlékonyfalú csomagolóanyag-, ipari fóliák és termékkomponensek gyártójáról a látogatók az egyes országok helyi nyelven olvashatnak (azaz magyarul, oroszul és lengyelül), továbbá természetesen angolul.

Az új honlapok többek között az egyes leányvállalatokról szolgálnak részletesebb hírekkel, valamint érdekes információt közölnek a NORDENIA termékekről, melyek különböző iparágak számára készülnek.

A részletes termék-keresésen túl a látogatók szintén megtudhatják, kihez forduljanak kérdéseikkel.

Mindegyik honlap természetesen közvetlenül is elérhető. Az amerikai- és kanadai online megjelenés a www.nordenia.com -on kívül a www.nordeniausa.com és a www.nordeniacanada.com címeiken elérhető. A magyar- és orosz honlapok a www.nordenia.hu és a www.nordenia.ru címeiken elérhetők, míg a www.nordenia.pl cím a lengyel vállalat honlapjára kalauzol.

A NORDENIA világszerte

A NORDENIA INTERNATIONAL AG világszerte jelen van a hajlékonyfalú csomagolóanyagok, ipari fóliák és termékkomponensek gyártásával. A NORDENIA INTERNATIONAL AG menedzsmentje a greveni (Németország) központban található, a csoport stratégiai folyamat- és termékfejlesztéseiért pedig a NORDENIA TECHNOLOGIES GmbH felel.

A NORDENIA világszerte több mint 3.000 munkatársat foglalkoztat, akiknek alapvető cselekedeteit a közös vállalati elvek, azaz a közös értékeink határozzák meg.

A NORDENIA-t a rugalmasság, globalitás, függetlenség, innováció, partnerség, törekvés a tökéletességre és a minőség értékei vezetik.

■ Eladó Opel Corsa 1.2 i., 5 ajtós, fehér, 1997-es személygépkocsi. Futott km: 106E
Műszaki vizsga: 2007.04. Tel.: 28/404-338,
06-20-432-1134 (esti órákban)

■ Középiskolás, általános iskolás tanulók számára ismétlő vizsgára való felkészítést vállalok bármely tantárgyból! Érd.: 06-70-626-7275

■ 600 négyzetméteres fertődi málnás Szadán bérbe kiadó vagy eladó! Tel.: 06 28 404-490

■ NÉMET nyelvtanítást, pótvizsgára való felkészítést vállalok! Tóth Évi: 30/ 653 16 86

■ Szadán a Présház út 19-ben lévő házeladó. Tel.: 06 70 225-7929

Szadáról Kecsetkisfaludba

Véletlenek pedig, ahogy mondani szokták nincsenek!

Az alábbi szűkszavú tudósítást juttatta el szerkesztőségünkhöz Szada egyik lakója.

Idén június közepén Székelyudvarhelyen jártunk. Ottani barátainkkal a Madarasi Hargita 1801 m magas csúcsán egy kettős-keresztet állítottunk a határtalan szeretet jegyében. A keresztet a felirat: *A szeretet határtalan. Szada-Székelyudvarhely, 2005.* Erről a csodáról szeretnék beszámolni képeimmel. Menetközben tudtuk meg, hogy Szada testvérfaluja a Székelyudvarhelytől nem messze fekvő Kecsetkisfalud. Ennek, a dombok közt megbúvó pici, tündéri falunak a harangtornyáról is küldök képet.

Tisztelettel **Petik Árpád**, Szada

Természetesen bővebb tájékoztatás is kértünk Petik úrtól, aki szívesen és élvezetes stílusban részletezte a néhány nap történéseit.

Erdélyben, közelebből Székelyudvarhelyen töltöttünk egy hosszú hétvégét családdal és egy baráti házaspárral. Csütörtökön este indultunk Szadáról, Biharkeresztesen aludtunk. Pénteken korán reggel léptük át a határt.

Megálltunk a Királyhágón, majd Kolozsvárot megnéztük a Szent-Mihály templomot, Mátyás király szülőházát és a Házsongárdi temetőt. Korondon vásároltunk, estére értünk a Székelyudvarhely melletti Tibódra, ahol egy fogadóban házipálínkával, friss, édes kaláccsal és rengeteg szeretettel fogadtak.

Szombaton az udvarhelyi barátainkkal kiegészülve vittük fel a keresztet a Madarasi Hargitára. Az út nem volt kényelmes, de a gyönyörű táj, a nagyon jó hangulat feledtette a „görgyös” utat. A menedékháztól már gyalog kellett megtenni az utat a csúcsig. Az ösvény meredeksége és az előző napok esőzése miatt csak bízhattunk abban, hogy a kereszt mégiscsak elérkezik oda, ahová szántuk.

Fent, az 1801 m-es csúcson már több kereszt, kopjafa is van, amiket magyar városok, szervezetek állítottak, bizonyítván, hogy összetartozunk. A mi keresztünk, amit barátainkkal, helyi segítséggel állítottunk, a Hargita csúcsának legszebb helyén hirdeti, hogy *A szeretet határtalan! A magyarok – éljenek Szadán vagy Székelyudvarhelyen – lélekben összetartoznak.*

Az időjárás zord, kemény volt. Mindössze +3 fokban, nagy szélben mindenki

fázott, de ott, a kereszt tövében, míg elénekeltük a magyar- és a székely himnuszot, senkinek nem jutott eszébe, hogy szinte már lefagyott a keze. Boldogan, jó érzésekkel feltöltődve fogyasztottuk el közösen az itthonról hozott rántottcsirkét.

A csodálatos nap méltó befejezése volt a Székelyudvarhely melletti Hodgya falucskában a tábortűz melletti hagyományos erdélyi flekken-vacsora, borozgatás melletti magyarnótázás. Másnap reggel a szomszéd Irma nénitől megkaptuk a dorgálást december 5-e miatt (csakúgy, mint 2002. nyarán): „Hogy tehetetek ilyet fi-am?”; majd finom, langyos „pánköval” kínált. Egyedül él, a fánkot az esti barátnői dumcsizáshoz sütötte. Megtudtuk, hogy a lánya Bécsben lakik, de Ő a világ minden kincséért sem menne olyan helyre lakni ahol „műszerek mosogatnak és annyi gombot kell nyomkodni, hogy attól fél, mindjárt felrobban a ház”.

Délután Szejkefürdőn megnéztük a gyönyörű székelykapukat és Orbán Balázsnak, a legnagyobb székelynek a sírját, majd Farkaslakán Tamási Áron sírját. Itt nagyon finom juhsajtot is vásároltunk és a helybéliektől itt tudtuk meg, hogy Szada testvértelepülése itt van nem messze, Kecsetkisfalud.

Másnap, hétfőn reggel meglátogattuk ezt a tündéri pici falut. Az utcákon egy lélek sem volt. Valószínűleg mindenki a mezőn dolgozott. Megnéztük a harangtoronyt, a toronyból a nyugodt, békés környéket. Hazafelé még megálltunk Fehéregyházán, tiszteletünket tettük Petőfi Sándor síremlékénél. Így ért véget ez a pár nap, ami nagyon sűrű, nagyon fárasztó, nagyon boldog és nagyon felemelő volt.

Mit tapasztaltunk Erdélyben? Mindenkinél, aki még nem volt, csak javasolni tudom, hogy menjen el. Az emberek nagyon kedvesek, tiszták, vendégszeretőek, igazak, egyenesek. Aki ismeri őket, nem dől be olyan butaságnak, hogy át akarnak települni, és akkor nekünk, a mai határokon belül majd milyen rossz lesz!!! ■

Látogatás Kecsetbe!

Erdélyi testvértelepülésünk, Kecsetkisfalud 15 fős küldöttséggel vett részt a tavalyi szüreti rendezvényünkön. Viszontlátogatásra most készülünk, augusztus végére kaptunk meghívást 30 fő számára. Azok utaznak ki, akik tavaly családjukkal vendéget fogadtak, továbbá még néhányan, akik a tervezett fellépésben szereplést vállaltak.

Igen örvedetes, hogy jóval nagyobb az érdeklődés, számosan vannak, akik szintén szeretnének megismerkedni Erdély csodáival és testvértelepülésünkkel, az ottani székely emberekkel, illetve azok is jönnének, akik 1989. óta már tartanak kapcsolatot kintélő családokkal. A korlátozott számú meghívás miatt azonban nem tehetjük meg, hogy bővítsük a létszámot. Elnézést kérünk ezért azoktól, akik most nem férnek be a csapatba. Számukra, ha az megfelel nekik, szívesen szervezünk egy másik autóbussos kirándulást Kecsetbe, például novemberben, ha elegendő jelentkező lesz. Kérjük, hogy, akik élni szeretnének ezzel a lehetőséggel, azok jelezzék szándékukat mihamarabb, hogy a szervezést elkezdhessük.

Telefonszám: 06-28-404-798

köszönettel

Czné. Sz. M.

■ Hogyan lett szadai lakos?

Talán azzal kellene kezdenem, hogy hosszas tanulmányozás után, amikor feleségemmel körbejártuk Budapest budai és pesti környékét egyértelműen Szada mellett döntöttünk, hogy ide közzünk a Rózsadombról. Olyan helyen van a rózsadombi lakásunk, amelyből 270 fokos szögben látni lehetett Budapestet, Budát, ellátni a Gödöllői dombságig és látni a váci DCM-et is. Ezt a kilátást hagytuk ott, mert szerettünk volna jó levegőjű, nyugodt és zöld környezetbe jönni, ahol kertes házban lakhatunk, ahol nyugodt életet élhetünk. Szerepet játszott ebben az, hogy ide megérkezve azt tapasztaltuk, hogy a legjobb levegő itt van Budapest környékén. Ez a csendes fuvallat, amely egyenletesen tisztítja itt a levegőt egyedülálló, arról nem is beszélve, hogy igen nagy területen olyan ipartelepülés nincs, amely szennyezné a levegőt. Ezen kívül az a hatalmas zöld terület, amely körbeveszi Szadát nyilvánvalóan olyan öntisztulást eredményez a levegőben, amely ezt magával hozza. Ha két németjuhász kutyánkkal sétálunk a mezőn őzike, róka, nyuszika, fácán és más különböző vadmadarak kerülnek utunkba. Néha bizony nehéz visszatartani a jó erőben lévő németjuhászokat. Ez olyan csodálatos természeti környezetet jelent, amelyet Mozart Varázsfuvolájából Sarastro főpap áriájával jellemeztem, hogy „itt megtisztul a lélek”. Ez az én hitvallásom Szadáról. Aki itt él ezt átélheti és meggyőződhet róla, hogy ez a gondolat nagyon igaz.

■ Mondana Professor Úr az életéről néhány jellemző adatot?

1935-ben születtem középosztálybeli családból. Apám járásbírói alelnök volt, édesanyám tanárnő, később gimnáziumi igazgatónő lett.

■ Az ország melyik részén?

Pesterzsébeten. Pestnek az egyik elővárosa volt ekkor, majd később a fővároshoz csatolták. Nagyon szerettük Pesterzsébetet, kispolgárok és munkások lakták, Csepel hálósobájának is tartották a városkát, és a 80 ezer lakos akkortájt jelentős arányban ismerte egymást, mert a Kossuth Lajos utcai séta során, vagy a legkülönbözőbb alkalmakkor az emberek összejöttek, beszélgettek, rang és osztálykülönbség nélkül. Apám büntető-bíró volt, és mégis amikor meghalt tele volt az erzsébeti temető látogatókkal. Anyám halálakor szintén ez volt a helyzet. Roppanó népszerűek voltak, mivel demokratikus magatartásuk sugárzott belőlük. A nagyapám is ilyen volt. Az első világháborúban tartalékos huszárkapitányként azt vezényelte, hogy utánam, és nem azt, hogy előre. Rajongtak érte a katonái és követték a háború utáni nehéz időkben is, segítve megvédeni lakóhelyüket, Kiskőröst. Ez az emberekkel való együttélés a családban igen mélyen gyökeredzett. Dédapám, aki a lengyel forradalom után menekült Magyarországra a szántód-kőröshegyi kastély udvarán napnyugtakor a tornác előtt tenyérből etette a hozzá jövő öreg marhákat és lovakat, amelyeket nem engedett levágni, egyébként a birtokán béreseinek nyugdíjat adott. Tehát az emberekkel bensőséges együttélés jellemezte a családot.

A pesterzsébeti Kossuth Lajos Gimnáziumba jártam, utána a Budapesti Orvostudományi Egyetemre, ahol 1959-ben végeztem az Általános Orvos Karon. Különböző pályadíjakat nyertem, amelyekre akkor nagyon büszke voltam, de ma már tudom, hogy tudásom legalább egyharmadát a nővérektől és a másik egyharmadát a betegektől kaptam.

Végzés után Parádfürdőre kerültem az ottani fürdőkórházba nőgyógyász, majd belgyógyász orvosnak, de hamarosan meghívtak egy tudományos előadásom után az Orvostovábbképző Intézetbe Budapestre, és ott dolgoztam 12 évig. Végül egyetemi adjunktusként fejeztem be az ottani pályafutásomat, amely alatt a Magyar Tudományos Akadémia ösztöndíjas aspiránsa is voltam, és kandidátusi fokozatot nyertem. Ennek megszerzése után azonnal meghívtak 37 éves koromban egy 80 ágyas osztály vezetésére a Belügyminisztérium kórházába. Mintegy 50 munkatársamért voltam felelős aránylag fiatal vezető létemre, és ha ma visszagondolok rá talán nem múlt el nyomtalanul ez a szakasz. 27 osztályvezető főorvost vagy másodfőorvost, szakszolgálati vezetőt vagy minisztériumi osztályvezetőt neveltem ki az itt eltöltött évek alatt. Kétségtelen, hogy a tudományos munkát, az oktató munkát a gyógyító munka mellett igen komolyan vettem, de fő feladatomban mindig a gyógyítást éreztem. Igyekeztem elfogadni az embereket, elfogadni a panaszait, ezeket enyhíteni vagy meggyógyítani őket. Ennek során azt hiszem több mint, százezer ember gyógyult meg a kezem alatt. Valahányszor találkozom egy beteggel, bemutatkozom neki, kezdet fogunk, és ha ismétlen találkozom, legyen az kórházi vizit, vagy járóbeteg ellátásban történő találkozás, újra kezdet fogunk. Egyszer írtak velem egy riportot, amelynek az volt a címe, hogy

Itt megtisz

BESZÉLGETÉS A KÖZSÉGÜNKBEN ÉLŐ, HALMY LÁSZLÓ ORVOSPROFESSZORRAL

„százezer kézfogás”. El sem hihető, mennyit tanultam ezekből a kézfogásokból, hiszen minden ember úgy fog kezét, amilyen ember. Ez pillanatok alatt megmutatkozik, ha figyel rá valaki, de még az is hozzá tartozik, hogy az állapotának változása is jól követhető a kézfogásból. Összintése is jól megállapítható, hiszen természetes, ha valaki panaszkodik, hogy jártányi ereje sincs, de markánsan kezét tud fogni, az kétségeket kelt. Ezen túlmenően a gyógyító munka azért is volt fontos számomra, mert megismerhettem a munkaterület legkülönbözőbb részeit, megismerhettem a rendőrök munkáját, kezdve a kisrendőröktől a tábornokokig, megismerhettem a kishatárőrök és a Határőrség Országos Parancsnokságának főtisztjeit, megismerhettem a tűzoltókat és a belügyminisztériumi tisztviselőket. Széles paletta, és nagyon sok információt hordoz magában. Egy speciális része a magyar társadalomnak, de ugyanakkor a cseppben benne van a tenger. Ezek az ismeretek segítettek engem ahhoz, hogy a tudományos munkám során felismerjem, azt az egyre növekvő problémát, hogy a súlytöbblet gyarapodását tudományos vizsgálat tárgyává kell tenni, hiszen első megközelítésre a délceg rendőrök között talán nincsenek elhízott emberek. Ezt mondta legalábbis akkortájt egy miniszter-helyettes nekem, hogy értelmetlen dolog ezzel foglalkozni. Utána országos felméréseket végeztem kollégáimmal, és megállapítottam, több mint 20 ezer rendőrt megvizsgálva, hogy az elhízás előfordulása meghaladja a 20 százalékot, továbbá a túlsúlyosak aránya ezen kívül 42 százalékot tesz ki. Ez a felmérés azóta ismétlen megtörténik. Az utolsót 27 ezer emberen végeztem, és ezek az adatok az egész magyar egészségügy részére irányító mutató adatok lettek, hiszen ilyen országos felmérés más területen nem volt. Ezen kívül az elhízásról igen sok kémiai, gyógyászati, klinikai vizsgálatot végeztem. 1992-ben megalapítottam a Magyar Elhízástudományi Társaságot. Ez a tudományos társaság azóta is elnökeként tisztel, sőt oda jutottunk, hogy a következő Európai Elhízástudományi Kongresszus elnöke is én lehetek. Budapestén szervezzük meg 2007 áprilisában. Nagy megtiszteltetés, mert 27 európai ország közül sikerült a rendezés jogát megkapni. Természetesen ez nemcsak megtiszteltetés, hanem megfelelő mennyiségű előkészítő és helyszíni munkát is jelent. Ezenkívül időközben tettem egy kitérőt, mert gyógyító munkám mellett társadalmi feladatknak a társadalombiztosítás területére is áttértem, amikor megalakultak a társadalombiztosítási önkormányzatok. Az Egészségbiztosítási Önkormányzatnak előbb képviselője, felügyelő bizottsági tagja, később elnökségi tagja és végül elnöke lettem. Igyekeztem az emberek részére a szociális háló minél intenzívebb biztosítását elérni. Amikor azt láttam, hogy ennek komoly

tul a lélek

NEMZETKÖZILEG ISMERT ÉS ELISMERT,

akadályai vannak és ezt a feladatot nem tudom maradéktalanul végrehajtani, elköszöntem a társadalombiztosítástól, és nem jelöltem magam a következő választásra. 1997-ben elfogadtam a Belügyminiszter kinevezését, aki egészségügyi főcsoportfőnöként alkalmazott az egész belügyi egészségügyi ellátás vezetőjeként. Ezen a területen képviseltem az egészségügyi tárca és más tárca felé a belügyi egészségügyet. Hozzám tartozott még a munkavédelem, több tárcaközi bizottságnak tagja voltam, egyrészt a Honvéd Kórház feladatainak a megállapításában részt vettem, másrészt a tárcaközi Kémiai Biztonsági Bizottságnak tagja voltam, aminek még később hasznát vettem még Szadát illetően is. Végezetül azt hiszem sikerült megszerveznem egy olyan, egész országra kiterjedő megyei központokkal bíró rendszert, ahol valamennyi belügyi dolgozó, rendőr, határőr, katasztrófavédelmi alkalmazott, köztisztviselő, mind egy-egy decentrumban ellátást kaphatott, ahonnan egyenes út vezethetett a felsőbb központú egészségügyi ellátás felé. Végezetül akkor úgy láttam, hogy időszerű újra a fekvőbeteg ellátáshoz fordulnom és jelenleg is egy speciális decentrumot vezetek, amely az elhízással, magas vérnyomással, zsíryanycsere-zavarokkal foglalkozik. Ezen kívül egy ambulancia is ehhez a decentrumhoz tartozik. Talán megemlíthetem, hogy ennyi ideig tartó belügyminisztériumi munka után nyilvánvaló, hogy az ottani terület specialitásait megismerhettem. Ezért amikor megalakult a Magyar Rendészettudományi Társaság meghívtak annak elnökségébe, és rám bízta a Humán Tagozat vezetését, amely a humánpolitikát, tehát a személyügyet, az oktatást, az egészségügyet, és a bűnügyi orvosok tudományos tevékenységének összefogását tartalmazza. A témakörből ősszel rendezek egy kongresszust a Magyar Tudományos Akadémia által tartott Tudomány Napja alkalmából. Talán azt is meg lehet említeni, hogy időközben négy évet Afrikában dolgoztam, mint vendégprofesszor 1984 és 1988 között. Mielőtt elmentem volna megírtam az akadémiai nagydoktori értekezésemet. Egyik szabadságomon meg is védtem. Előzetesen már az oktatói munkám eredményeként a Semmelweis Orvostudományi Egyetem felterjesztése alapján az egészségügyi miniszter előbb az egyetemi docensi, majd az egyetemi tanári címet adományozta. Talán hozzá tehetném ehhez, hogy a nemzetközi tudományos életben is igyekszem részt venni. Tagja vagyok az Európai Elhízástudományi Társaságnak, az Európai Hipertónia Társaságnak, számos magyar társaságnak. Tagja vagyok a New York-i Tudományos Akadémiának is, és azt hiszem, hogy nemzetközi tevékenységem segített ahhoz, hogy az előbb említett európai kongresszust megrendezhessem. Szép programmal készülök fel. A magyar jelleget határozottan ki aka-

rom fejezni. Szeretném megmutatni a nyugat-európai kollégáknak, hogy ebben az országban is komoly tudományos tevékenység folyik, de ugyanakkor nyitok a környezetünkben levő kárpát-medencei országok, sőt a kelet-európai országok felé is, hogy kedvezményes részvételi díjjal ezekből az országokból is megfelelő számú kutatóorvos, gyakorlati szakember vehessen részt. Mintegy háromezren leszünk. El kell hogy mondjam, nagy érdeklődés van máris a kongresszus iránt, és itt Domonyvölgyben, Gödöllő mellett tartom a kongresszusi gálaestet. Lássák, hogyan ülte meg a magyar ember a lovat, és lássák milyen az őshonos és réghonos magyar állatok vannak. Ezen túlmenően persze a Magyar Operaházat, a magyar táncot is be kívánom mutatni.

Az első disszertációm védelme után 1972-ben az orvos tudomány kandidátusa, 1986-ban a Magyar Tudományos Akadémia doktora lettem. A későbbiekben miniszteri kitüntetésekben részesültem, illetve a közelmúltban a Magyar Professzorok Világtanácsának szép emléklapjait kaptam meg, és a 70. születésnapomra a Magyar Elhízástudományi Társaság részéről is életműdíjban részesültem. Ezzel egyidőben a köztársasági elnök úr nyugállományú rendőrorvos dandártábornokká nevezett ki. A Sándor Palotában az ő kezéből vettem át az oklevelet, és ezt követően úgy gondolom, hogy talán a Szadához kötődő gondolatvilágot az is kifejezi, hogy a tábornoki kar hozzám közelálló tagjait pontosan ide hívom meg Szadára, a kertünkbe, és bizony 60 ember itt fogja megismerni, hogyan is néz ki ez a kis terület.

Mindezeket az eredményeket nem érhettem volna el, ha nem lett volna igen erős háttérként mögöttem a családom. A feleségem eredetileg építész végzettségű, aki egyébként a Testnevelési Főiskolát és az egészségügyi szakmenedzserképzőt is elvégezte. Ő tervezte házunkat. Rengeteg munkája van benne. Az építést is ő ellenőrizte. Többirányú tudományos munkája alapján az orvostársadalomban közismert előadó és szerző. Meg kell, hogy mondjam, hogy nélküle az életem eredményei nem jöhettek volna létre. Hasonlóképp hálás vagyok gyermekeimnek is. Első fiam – Csaba – sebészorvos, honvéd alezredes. A második fiam – Attila – közgazdász. Ő sok éve már az Egyesült Államokban dolgozik, mint pénzügyi igazgató a General Electric kiküldetésében. Hét unokám van tőlük. A harmadik fiam – László – másodéves orvostanhallgató, számítógépes tevékenységével fantasztikus mértékben segíti oktató és tudományos munkámat. Negyedik fiam – Zsolt – közgazdász egyetemista, teniszversenyző, és ő is regionális kötődésű, mert Gödöllőre jár a Szent István Egyetemre. Szintén most lesz másodéves. A család minden tagja teniszezik, ez a hobbink. A feleségem válogatott teniszező és korosztályos magyar bajnok is volt. Amikor Afrikában éltünk izgalmas versenyeket játszottunk együtt. Etiópiának négy éven keresztül vegyes-páros bajnokai voltunk. Feleségem az egyéni versenyeket is rendre megnyerte. Szeretem a zenét, a képzőművészetet, a szépirodalmat, az állatokat. Két kutyas családtagunk van Brúnó és Maci. Naponta igyekszem három órát tanulni,

nyelvet és a szakmát, mert úgy érzem az orvostudomány nagy tempóban halad előre, és a belgyógyászat fejlődésével több tudományos társaság vezetőségi tagjaként illik lépést tartani.

■ Szeret Szadán élni?

Talán azt lehetne még teljesen egyértelműen kifejezni, hogy végtelenül jól érzem magam Szadán. Szeretem az itteni embereket. Jól érzem magam a kisbolygón, amikor elbeszélgetünk vásárlás közben. Az emberek nyíltak és kedvesek. Örülök, hogy megalakítottuk a Szada Egészségéért Egyesületet, amelynek az elnöke vagyok, mert talán ennek az egyesületnek is szerepe volt abban, hogy nem került itt telepítésre egy esetlegesen környezetszennyező horganyzó üzem. Hozzá kell tegyem, hogy a polgármester úrral, a jegyző úrral és a képviselő testület néhány tagjával egy közös értekezleten kultúrált, mélyen szántó megbeszélést tudunk folytatni és úgy érzem, hogy a közös cél Szada lakosságának védelme, egészségük biztosítása mindnyájunkat áthatott és ennek eredményeként egységessé jött létre.

■ Mi a véleménye a szadai emberek egészségéről, adatokat tud mondani?

Mint szadai lakos természetesen szemmel követem az embereket, de felmérés birtokában nem vagyok, adataim nincsenek. Véleményem szerint Szadán előnyös, hogy a sok évszázadra visszanyúló gyümölcsstermesztés, zöldségstermesztés a megfelelő táplálkozás lehetőségét biztosítja. Tehát az, hogy naponta háromszor fogyasszon valaki gyümölcsöt vagy zöldséget – amely egészségi előírás – itt megoldható. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a magyar ember sertéshúst eszik és nem halat. Az is nyilvánvaló, hogy az állati eredetű fehérjét szokásos étrendjében nem kívánja mérsékelni. A túlzott zsiradékfogyasztás és túlzott cukorfogyasztás nem tudom, hogy állhat Szada lakosai körében. Ha szabad üzenetet küldenem azt hangsúlyoznám, hogy használják ki azt a csodálatos lehetőséget, amelyet ennek a régióknak gyümölcs-, és zöldségstermesztése jelent. Akár a faluból, akár a környékből, a frissen szedett gyümölcs, és a friss zöldség fogyasztása alapvető lehetőséget jelent az egészséges életmód kialakítására, és az élet meghosszabbítására. Ez az üzenet Szada népének.

■ Milyen kapcsolata alakult ki a szadai emberekkel?

Hogy mennyire érzem fontosnak szadai életünket és az itteni emberekkel történő kapcsolat kialakítását azt az is mutatja, hogy letelepedésünk után kertünkbe meghívtam valamennyi környezetünkben levő családot birkapörköltre. Nagyon szép délutánt töltöttünk el, megismertük egymást azokkal akikkel együtt lakunk Fenyvesligetnek ezen a részén. Azt hiszem, hogy ez egy kicsit segített összekovácsolni az itteni embereket. Véleményem szerint arra kell törekednünk, hogy érezzünk együtt és dolgozzunk együtt településünk érdekében.

■ **Köszönöm a beszélgetést! Születésnapja, névnapija és dandártábornoki kinevezése alkalmából gratulálunk, jó egészséget kívánunk!**

lejegyezte Vágó Ferenc

Székely Bertalan ma is élő szelleme

Székely Bertalan a történelmi festészet kimagasló egyénisége 95 évvel ezelőtt, 1910 augusztus 21-én hunyt el és 24-én helyezték örök nyugalomra a szadai református temetőben.

Az 1835-ben született gyermeket a reformkor és a szabadságharc légköre formálta. A szabadságharc leverése után, a bécsi udvar rémuralma következett akasztásokkal, börtönnel, az osztrák zsandár erőszakoskodásokkal. A halál dermesztő csendje ülte meg az országot. A magyar öntudat és a magyar érzés a lelkek legmélyén bujdosott.

Csak lassan ocsúdott fel a közvélemény a rettenetes csapásból, és akik az öntudatot ébresztgettek elsősorban az írók és a költők voltak. A bécsi udvar elnyomta a „szó szabadságát” a költők tehát csak allegóriákban példálózhattak, vagy pedig a magyar múlt szebb napjairól írhattak. Ebben a nemzetet átjáró vágyba kapaszkodott bele az új nemzedék festésze is. Ez is a magyar múltba nyúlt vissza képtárgyáért.

Székely Bertalan az elsők között volt, aki a Habsburgok ellen vívott harcban élen járt, hisz szíve mélyén érezte a magyar tragédiát. Így született meg az ő történelmi művészete. Ezt a kort Székely Bertalan neve díszíti. A köztudat, – joggal – mint a legnagyobb magyar történelmi festőt tartja számon. Ő maga is osztozott az akkori társadalomban élő művészek sorsában, ki többre becsüli magát, semhogy az uralkodó osztály kiszolgálójává váljék. Tehetségét sokszor mellőzték, képességére egyre kevésbé tartottak igényt. Székely Bertalan tragikus sorsú művész volt, kinek tragikuma korának viszonyaiból és történelmi helyzetéből törvényszerűen következett.

Mint tudjuk Kolozsvárot született, a reformkor hazafias humanizmusában nevelkedett, annak a kornak légkörét szívta magába, de a nehézségek ellenére is hamar kibontakozott tehetsége. Bécsben, ahol a Művészeti Akadémián tanult, rebbelliss egyénisége ellenére is kivívta professzorainak megbecsülését. Münchenből, Piloty műhelyéből, ahonnan első remekét II. Lajos holttestének megtalálása c. képét (1860) küldte haza, már mint nagy tehetségű festőt bocsátották haza. Itthon festette „Dobozi és hitvese” c. képét, melyek a közvélemény érdeklődését feléje fordították. Képei sorsdöntőek voltak. Rendkívüli erővel fejezték ki a szabadságharc utáni évek tragikus eszmekörét és megindították a történelmi festészetünk fejlődésének fejlődő szakaszát.

Ifjú szelleme szembe tudott nézni minden nehézséggel.

1867-ben egy váratlan meghívást kaptak a festők, a koronázási ünnepségek jeleneteit kellett megfesteniük a királyi család számára. Az erre a megbízásra készült munkájával olyan választ adott, amely megpecsételte további sorsát. Akkori festészetünkben páratlan következetességgel és frissességgel ábrázolt tömegjeleneteiben közönyét fejezte ki a királyi családdal szemben, tagjait egyszerűen a tömegbe olvasztva ábrázolta. A

képen nagyobb látványosságot kapott a koronázási templom belseje, képei, szobrai. A király és neje az oltár előtt térdelnek háttal a közönségnek, csak az omló palástról lehet tudni, hogy az ott a királyi pár, olyan kicsik, hogy alig észrevehetőek.

Ezzel szemben Benczúr Gyula: A nemzet hódolata a király előtt c. képe óriási sikert és meglepődést váltott ki, ezzel vásárolta meg, hogy Ferenc József udvari festőjének nevezték ki. Székely Bertalan ettől fogva mindig érezhette, hogy tehetségére csak másodsorban tartanak számot.

A hetvenes években már erősen megmutakoztak a kiegyezés következményei és a művészenek ez időtől kezdve élete végéig olyan világban kellett élnie, mely a nemzet árulóinak álerkölcse, és bohó sznobizmusa, s ez komolyságától és

A szerző és kedves felesége

mély érzelmi kultúrájától rendkívül távol állott. Hamarosan ellentétbe került kora hivatalos igényeivel, őt pedig korszerűtlennek kezdték tartani. Ezidőben keletkezett az egyik legnagyobb történelmi vászna V. László és Czillei (1870), melyen erkölcsi ítéletét szövegezte meg az országot önszereklől romlásba döntő nagyurak fölött.

Történelmi festészetünk eddigi alapeszméjét a túlerővel szemben az igaz ügyért elvérzettek harcának pátosát utolsó történelmi olajképe, Zrínyi ki-rohanása (1885) még páratlan erővel fejezi ki. Festészetének ez a része már erősen tükrözi az elszigeteltségét, beköszöntött körüllette a művészeti csend, amely aztán a szadai házába kísérté. Szada volt az asilum – a menedékhely, ahol távol a nemzetáruól világtól jól érezte magát. A mester szeretett itt lenni, szerette ezt a természeti szépségekkel gazdagon megáldott falut, a tájat, a csendet, az őszinte magyar embereket. Tájékei nagy részét itt festette.

Egyik alkalommal festegetése közben Török János gazda nem állhatta meg, hogy a művészenek ki ne fejezze nemtetszését.

– Miért éppen ezt a rozoga sárkunyhót festegeti művész uram? Szégyene ez a falunknak, oszt mit szólnak a pesti urak, hogy Szadán ilyen házakban laknak

az emberek? Fesse le inkább az én nyolclábas, cseréptető új házamat, azt méltán mutogathatja a pestieknek!”

Természetes, hogy a művész csak mosolygott ezen a megjegyzésen, de a Török féle nyolclábas ház sohasem került a mester vásznára.

Székely Bertalanról sok emlék maradt fenn a szadai nép között. Csak egyet említek a gyűjteményemből:

A mester ott állt kinn a háza kis kapujában és gyönyörködött a hazatérő tehéncordában. A szomszéd Galambos István meglátta a mester és odaszólt neki: Ugyan nagyságos uram, miért éppen most áll ki a kapuba, amikor olyan igen nagy port vernek föl ezek az állatok. Székely csak annyit válaszolt: Kedves szomszéd uram! Ha szeretem ennek a falunak a fáit, a dombjait, a lankáit, hogyne szeretném akkor a porát is! Nagyon szerette ezt a kis falut, azért kérte végrendeletében, hogy halála után e kies szépségű csendes falucska temetőjébe temessék el, mert nagyon szerette a porát is, ezzel a földdel akart porrá lenni.

Az öreg mesternek kedves virága volt a piros muskátli, a hálás szadai nép azzal róttá le szeretetét, hogy a temetésén népviseletbe öltözött lányok, kezükben muskátli csokorral – az ünnepi beszédek elhangzása után – beborították az égőpiros muskátlival a kedves és szeretett mester sírját. Halála hírére a falu gyászba borult, minden házon fekete zászló lobogott. Ahol nem volt fekete zászlóanyag, az asszonyok kötényeiket szabták fel.

Az utókor számára készült feljegyzések szerint az illetékesek csak ímmel-ámmal vettek részt a kötelezően lerovandó végtisztességen. Illés Sándor bácsi így emlékezett az eseményekre:

Igen szép temetése volt, külön éneket tanultunk, dalárdaival szerepeltünk. A felsőségek kivonultak Pestről, de a temetőből hamar elfutottak, várta őket a sok fiáker. A sírnál egyik kedves tanítványa Kovács Géza (+1945) a Képzőművészeti Főiskola tanára tartott búcsúbeszédet. A temetést végző református pap elmondta: „Hármas ember szállt fel előttünk a magasba. Az egyik a mesterember, a másik a magyareMBER, a harmadik az Emberember. Mindhárom jól körül írt alak, egymást hűn, ernyedetlenül, odaadással támogatva megalkottak.

Székely Bertalan egyéniségében számunkra azt a tükröt jelenti, amiben láthatjuk a múlt század világos műtörténetét, jobban mondva művelődés történetét.

Szada népe 95 év óta őrzi a nagy művész értékeit és emlékét.

A piros muskátlik azóta sem hiányoznak a sírjáról, születése és halála évfordulóin. Székely Bertalannak csak a teste szállt a sírba és nyugszik az emlék kötőmb alatt, lelke és szelleme ma is itt lebeg a szadai nép emlékezetében, akik sohasem felejtenek, mert a szeretetük apáról fiakra száll és él, mely fákyaként világítja be a szadai Székely kultuszt.

Vásárhelyi József

Arany János díjas pedagógus

Eltolt-túra?!

Május utolsó szombatján „eltoltuk” túránkat a hóhullám miatt. Igaz, legedzettebb tagjaink tortúrában részesültek, mert mint igazi felfedezők, nekiindultak a Börzsöny felfedezésének 35 oC-ban. Minden elismerésünk az övék, s tapasztalataikat magunkévá tettük!

Június utolsó hétvégéjén a szokásos búsú programját nem szerettük volna keresztelni, de most aztán igen! Megindultunk. Gondoltuk, rosszabb már nem jöhet, esik-fúj, dörög, dühöng az időjárás, mi akkor is megyünk. S lón! Hajnalban még esett, reggel még csepergett, de negyedkilenckor már csoportos jegyet válthattunk a vonatra, s egészen végig, oda-vissza, csak az erdei vasútra nem. Első távolabbi kirándulásunk célja ugyanis a Börzsönybe vezetett, Királyrétre. Ide keskeny nyomtávú kisvonal viszi fel az utasokat a kismarosi MÁV állomástól néhány percnyi járásra (no nem kevés pénzért!)

Sajnos, a Veregyház- Vác vasútvonal állomásai nem műemlék jellegűek. Igen-igen szomorú látványt nyújt mindegyik. Aki még nem utazott arra, ne lepődjön meg. A pusztulás, és elhagyatottság lengi be az útvonal minden egyes megállóját.

Vác mozgalmas csomópontján átszálltunk a Szob felé vezető vonalra. Alig vártunk pár percet, s szinte le sem ültünk, már a második állomásra értünk, Kismarosra. Az első, ami a Morgó patak partján a társaság szemét megragadta egy új játszótér, s ezt ki is próbáltuk. Sajnos a tájékoztatás terén nem állt a MÁV a helyzet magaslatán, az internetről leszedett menetrend nem tartalmazta a változásokat, egy órával később indult a vonat jelzettnél, ezért azután irány a csodás Duna part!

Hangulatos utcácskán seregélyek csivogásától kísérve értünk az uszályt és szárnyashajót hintáztató széles folyó partjára. Nagy fáktól övezett szabadidőpark örvendeztetett meg itt is mindenkit. Aki éppen nem „kacsázott” a folyóparton, az a gazdijukat sétáltató két németjuhász magánszámát élvezte.

Miután autós társaink is utolérték a csapatot, felszűfolódtunk az erdészet által működtetett kisvasút kocsijába, s „szauázás” és zötykölődés közepette, mintegy negyven-negyvenöt perc alatt, kéznyújtásnyira fától, bokortól, háztól, természettől, megérkeztünk, no nem a végcélhoz. Királyrétre, ami egyelőre sem rétnak, sem dombnak, se nem tisztásnak, hanem erdősélnak tűnt. Nekilódtunk a királyok rétje irányában, egy jelzett úton, ami a sok-sok Börzsönyi csúcs közül a Kis-vasfazékhoz vezetett.

A Duna-Ipoly tájvédelmi körzet területére érve megismertünk a szabályokkal: a növényeket NÉZZÜK, vagy FÉNYKÉPEZZÜK, s beazonosíthatjuk – ez meg is történt – a szemetet hazahozzuk, a hangunkat nem itt treniőrizzuk, s egyébként minden tekintetben a TERMÉSZET VENDÉGEKÉNT csodáljuk, vizsgáljuk a láthatót, tanuljuk a megismerhetőt. Letérve a köves útról, a cseresznyefa pihenő, patakászó, faodú bevizsgáló, liccsenő – loccsanó patakparti pihenő után a kék keresztben ereszkedtünk lefelé, ki botra támaszkodva, ki „szabadesésben” a csúszós avaron. Részünk volt galacsinhajtó sétáltatásban (szegényt, amikor huszonhatan körbevettük megmondolta

magát), erdei darazsak óriási fészkeinek lábujjhegyen való kikémlelésében, gyerekrasz kiállítás megvizsgálásában, melyet KÓCMADZAGGAL KÖTÖTTEK A FÁK TÖRZSÉHEZ (hogy majd a természettel egygyé válhasson az enyészettel). Illatos növények, páras ködfelhők, szikrázó napsütés, jóleső leülés és FÜSTMENTES LEVEGŐ élvezetében, elérkezett a visszatérés ideje.

Sokat tanultunk a vonaton való utazási szokásokból (miért is nem hajolunk ki a csalánosba, stb.) megismertünk kézi-hajtányt faküllökkel, a kismotorral hajtott sínjárgányt, szomorkodtunk a megszüntetett vonalak felett, s terveztük további túráinkat: fel, magasra, messzire, erdőbe, még tovább. Mert végül az időjárás kivételesen kegyes volt, s engedte, hogy megismerjük Magyarország e piciny szeltekéjét, – amit haza is hoztunk (nyomatott formában).

Az érdeklődő túrázókat *minden korosztályból* szeretettel és szívesen várjuk: Zsuzsa néni 06-30-264-11-99 vagy 06-28-407-045.

ÚJRA MEGNYITOTT AZ ARANY BIKA ÉTTEREM!

Megújult konyhával, szolid árakkal és bőséges adagokkal várjuk minden régi és új vendégünket.

Esküvők és egyéb összejövetelek megrendezését vállaljuk 40-50 főig.

Szada, Székely Bertalan út 53/A

Asztalfoglalás és info : 06 (30) 536-3636

Sport hírek

2005. június 10. délután 16 óra: A szadai sportpályán gyülekeznek a 15 éves jubileumot ünneplő csapat régi és új labdarúgói, valamint a meghívott pártoló tagok és vendégek.

Farkas Károly, sportköri elnök, mint alapító tag elmondta, hogy 15 évvel ezelőtt gondoltak egy nagyot és megalakították Szada öregfiúk labdarúgó csapatát. Kiadásaikat úgy oldották meg, hogy a labdarúgók, pártoló tagok, szponzorok évente 6000 Ft-ot fizettek be a közösbe, volt aki többet és év végén elszámolást készítettek. Ebből fizették a játékvezetők tisztelet-díját, a rendezett baráti vacsorákat, uzsonnákat, felszereléseket stb. Az ellenfélhez történő utazásaikat saját személygépkocsival oldották meg.

Ezzel a kezdeményezéssel a szadai csapat országos mozgalmat indított el. Nyíregyházától Sopronig az országban egymás után alakultak a helyi öregfiúk csapatok. A kezdeményezést felkarolta az akkori Országos Labdarúgó Szövetség is. Így a már nem fiatal játékosok is tudnak továbbra is versenyszerűen mérkőzéseket játszani.

Ez a kis ünnepség arra is jó, hogy a már az öregfiúk csapatából is elmaradt játékosokat újjakkal pótolják. Az esős, rossz idő ellenére is lejátszották az Öregfiúk-Utánpótlás öregfiúk mérkőzést. Az eredmény 2:3 (2:0). A mérkőzést mint alapító tag, dr. Szemerédi István vezette, segítője Uzsik Miklós hivatásos játékvezető volt. Érdemes felsorolni a játékosok neveit az utókor számára.

Öregfiúk csapata: Köröm Tomi, Puskás János, Delea István, Oláh Sándor, Nánási Péter, Molnár András, Szova István, Kövesdi Vince, Farkas Károly, Juhász József, Huszár Sándor, Veréb Béla.

Az Öregfiúk utánpótlás csapata: Németh A., Szűcs S., Kiss L., Esze K., Patus A., Kovács S., Telek Cs., Kaján J., Szuhánszki M., Andi Zs., Marinov L., Marinov Z., Nagy F.

A mérkőzés góllövői: Farkas Károly, Pintér Tibor, illetve Kaján J. (2), Patus A.

A Labdarúgó Szakosztály részéről dicséretes, hogy pártfogói a kezdeményezésnek.

A baráti mérkőzés jól sikerült, a fiatalabb korosztály győztesen vonult le a pályáról, vagyis a folyamatosság és a 15 éves hagyomány tovább folytatódik.

2005. június 13. délután 18 óra a tavaszi szezon utolsó mérkőzése

Szada öregfiúk – Kerepes öregfiúk eredmény: 3-4 (1:0)

Góllövők. Bakos Zoltán, Andi Zsolt (2), illetve Oravecz Tibor, Pongó Péter (2), Gátfalvi László

Játékvezető: Uzsik Miklós

Összeállítás: Szadai Öregfiúk: Németh Attila, Szűcs Sándor, Telek Csaba, Fazekas Sándor,

Szada felnőtt csapata az Isaszeg elleni meccsen

Kiss László, Szabó Tibor, Patus András, Bakos Zoltán, Esze Károly, Andi Zsolt, Pintér Tibor, T. Kovács Sándor, Huszár Sándor, Marinov László, Delea István

Kerepes Öregfiúk: Zladnik M., Rozmüller L., Hitkó I., Gáll M., Nagy B., Novák Z., Skonikovics Zs., Tordasi L., Madarasi A., Pongó P., Oravecz T., Oravecz I., Zsiák I., Gátfalvi L.

Az I. félidőben a hazai csapat nagy fölényben játszott még a szél is nekik kedvezett. Már a 20-ik percben Andi Zsolt szabadrúgásból megszerezte a vezetést 1:0. Ez volt egyben a félidő eredménye is. A II. félidő is jól kezdődött, csapatunk három perc alatt rúgott két gólt, az elsőt Bakos Zoli, a másikat Andi Zsolt, ezzel már 3:0 a hazaiak javára.

Ekkor mindkét csapat cserélt és ez a vendég csapatnak kedvezett. A cserejátékosok megfordították az eredményt és 0:3-ról 4:3-ra győztek megérdemelten. Andi Zsolt lecserélése után a hazai csapat teljesen szétesett. Úgy látszik a 13-a nekik nem hozott szerencsét. A hazai szurkolók csalódottan elindultak hazafelé. A szadai öregfiúk egyszerűen nem tudták megmondani mi történt velük, a kezükből engedték ki a biztos győzelmet. Nagyon tanulságos mérkőzés volt.

2005. június 18. (szombat) a hazai felnőtt csapata a tavaszi szezon utolsó mérkőzését játszotta

Szada felnőtt – Isaszeg II. 1:1 (0:0)

Góllövők. Boda Flórián illetve Kiss Antal

Játékvezető: Uzsik Miklós

Összeállítás: Szada felnőtt: Telek Csaba, Pántlik Antal, Fekete Dániel, Boda Flórián, Varga Sándor, Kiss Péter, Pál Ákos, Simon Gábor, Oláh Sándor, Hajdi Norbert, Pál Viktor, T. Marinov László, Oroszi Zoltán, Tóth Károly

Isaszeg II.: Péntes Árpád, Fekete Tamás, Ónodi Péter, Hajdú Károly, Ligeti Gábor, Kovács Gergő, Telek Balázs, Harmati Péter, Szabó Gyula, Szabó János, Versecki Viktor, T. Jenei László, Gerendás Gyula, Zsurkó Roland, Kiss Antal

A mérkőzés 42 perc késéssel kezdődött (18 óra helyett 18 óra 42 perckor). A Szadai Sport Egyesület levélben kérte, hogy a mérkőzést vasárnap helyett szombaton, vagyis 18-án játszassák le. A jt. küldő elnök azonban erről elfelejtette értesíteni a kijelölt játékvezetőket. Így a szadai vezetőség felkérte Uzsik Miklóst, aki elvállalta – közös megegyezés alapján a mérkőzés levezetését. Ilyen előzmények után kezdődött el a mérkőzés nagyon erős szélben, napsütéses időben. A térfélválasztásnál a szadai csapat került előnybe, mivel az erősen fújdogáló szél segítségét is igénybe vehette. Ezzel a lehetőséggel azonban nem tudott élni, hiába voltak helyzetei, gólt nem sikerült rúgniuk. Az I. félidő 0:0-val végződött.

A II. félidő 17. percében az ellenfél Kiss Antal helyzetfelismerésével 1:0-s vezetést szerzett, azonban újítani már nem tudtak, hiába segítette most őket a szél. A szadai csapata 27. percben egyenlített Boda Flórián fejes góljával.

Mindkét csapat szeretne volna mind a három pontot begyűjteni, de ez egyiküknek sem sikerült. Az egyenlő erő küzdelme döntetlen eredménnyel végződött. A mérkőzés végéig nézte a vendégek labdarúgó szakosztályának vezetője, aki a végén elismerte, hogy igazságos eredmény született.

A mérkőzés barátságosan indult, de a véghajrájában egymást követték a szabálytalanságok. A játékvezetőnek nem volt könnyű dolga. Több játékost és szurkolót kellett figyelmeztetnie. A hazai csapat a mérkőzés befejezése után baráti vacsorán vett részt, ahol Marinov László szakosztály vezető értékelte a bajnokság félidejében elért teljesítményt. A csapat közepesen szerepelt. A nyári hónapokban jó pihenést kíván a csapatnak, bízva abban, hogy az őszi szezon eredményesen zárják majd. Az értékelésen részt vett, Vécsei László polgármester és ő is jobb szereplést és nyári pihenést kívánt a szadai felnőtt csapatnak.

Minden sportszerető szurkolónak, sportolónak a szerkesztőség is jó nyaralást és kellemes pihenést kíván

Vágó Ferenc

Két szadai gyerek a nemzetközi labdarúgó tornát nyert csapatban

A Gödöllői Góliát DSE (Diák Sport Egyesület) 1994-es korcsoportjának csapata 2005. május 28-29-én a németországi 100 ezer fős Marl nevű városkában részt vett az „E-Jugend Volksbankcup 2005” elnevezésű, nemzetközi ifjúsági labdarúgó tornán. A csapat meghívásában nagy szerepet játszott Wild János menedzser-tolmács-édesapa.

A torna helyszíne kb. 1300 km-re van Gödöllőtől, ahová a szülők saját gépkocsikkal vitték el a gyerekeket. A rendezés és a szervezés kiváló volt. Mindenre kiterjedő írásos és szóbeli tájékoztatás segítette az eligazodást a hatalmas sportlétesítmény területén, étellel, itallal, szállással látták el a 35 résztvevő csapatot. Íme a tekintélyes névsor: Borussia Dortmund, Feyenoord Rotterdam, TSV Marl-Hüls 1-es, 2-es és 3-as csapata, Sickingmühler SV, Tus Hordel, Vorwärts Epe, FSV Witten, Lagenbochum, Eintracht Hamm, Marl-Hüls. 4, TSV Dalhlen, Hammer SpVg., VFB Hüls, SpVg. Erkenschwick, Esv Coesfeld, Obersprockhövel, Wuppertaler SV, SW Röllinghausen, SSV Weddinghofen, SSV Hagen, SSV Osnabrück, VFB Kirchhellen, és a Gödöllői Góliát DSE.

Mindenképpen meg kell említeni, hogy a tornasorozat eddigi 10 évében a következők voltak győztesek: Bayern München, Feyenoord 3-szor, Kaiserslautern 2-szer, Hertha Berlin 2-szer és a Borussia Dortmund.

A torna első napján a csapatokat 7 csoportba sorsolták, majd körmerkőzések keretében a 24-be jutásért küzdöttek egymással. A fiatal magyar focisták sportszerűen, fegyelmezetten az edzői utasításokat betartva, színvonalas játékkal bejutottak a 24-es keretbe.

Másnap nagy lelkesedéssel, friss erővel futbaloztak és színvonalas játékok alapján a közönség is felfigyelt rájuk. Előbb a 16-os, majd a 8-as csoportban tudhatták magukat. A fiataloknak megjött az étvágyuk és már azon álmodoztak, jó lenne bejutni az érmesek körébe. Nos megtörtént, hogy 11 évesen, egy napon belül két világhírű csapat fiataljai – az elődöntőben a Feyenoord Rotterdam, a döntőben pedig a Borussia Dortmund – ellen diadalmaskodtak.

Az elődöntőben mindkét csapat korszerű támadó focit játszott. A hollandok kemények ám sportszerűek voltak. Eddig mindkét csapat veretlen volt, most azonban a magyar fiataloknak sikerült 1:0-ra nyerniük. A mérkőzés végén a holland fiúk gratuláltak a győzelemhez és sok sikert kívántak a döntőhöz.

A döntő mérkőzés jól kezdődött, az első félidőben 2:0-ra vezettek a Gödöllőiek megérdemelten, hiszen a játékot ők irányították. Sajnos a második félidőbe a Dortmund kiegyenlített. A hazai szurkolók biztatták fiaikat, az összecsapás fokozódott, de a győztes gólt egyik félnek sem sikerült megszereznie így a rendes játékidőben döntetlen eredmény született. Egy rövid szünet után a büntetőrúgásokkal dőlt el a kupa sorsa. Az izgalmakat már nem lehetett tovább fokozni. Szerencsére fiataljaink ezt a feladatot hig-

A két szadai fiú: 8-as mezben Urbán Martin, 98-asban Fekete Gergely

gadtan, okosan megoldották. A büntetőpárbajt 3:1 arányban megnyerték. Ezzel egyben a torna győztesei lettek. A kupán új győztes csapat neve olvasható: Gödöllői Góliát DSE 2005.

A tornát veretlenül, 35:4-es gólaránnyal nyerték 11 éves fiataljaink. A győztesek névsora: Dézsi Attila, Farkas Gábor, Fekete Gergely, Háló Buda, Kaiser László, Keszég Miklós, Lukács Attila, Milkó Dávid, Tóth Barna, Tötös Tamás, Somogyi Levente, Urbán Martin, Wild Tamás.

Edző: Szuhai Attila, Kapusedző: Tötös Tamás.

Gólszerzők: Fekete Gergely, Wild Tamás, Lukács Attila, Milkó Dávid, Somogyi Levente.

Gratulálunk a győztes csapatnak és külön a két szadai fiatalnak.
Vágó Ferenc

FÖLDMÉRÉS, GEODÉZIA

HALÁSZY FÖLDMÉRŐ Bt.

10 éve a megrendelők szolgálatában.
Cégvezető: Halászy Gábor
25 éve a földmérés területén.

Telekredezés: megosztások, egyesítések, határrendezés.

Épületfeltüntetési vázrajzok készítése.

Kitűzések: épületek, ipari létesítmények, nagypontosságú kitűzések, ipari berendezések beállítása.

Telekkitűzés.

Közműfelmérés.

Szolgalmi jogi dokumentációk készítése.

!!Reklám ár: Szadán 1 db épületfeltüntetés 30.000,- Ft+Áfa!!

Cím: 2111 Szada, Nyárfa u. 30.

Tel/Fax: 06-28-404-219 Tel: 06-70-310-8808

E-mail: halasgeo@fotopixel.hu

Helyesbítés!

Előző lapszámunkban sajnálatos hiba folytán tévesen közöltük a Sportkör asztalitenisz szakosztályvezetőjének a nevét. A szakosztályvezető: Balázs Judit. Az érintettektől elnézést kérünk!

főszerkesztő

A polgárközelibb rendőrségért!

DR. JUHÁSZ ISTVÁN AZ ÚJ GÖDÖLLŐI RENDŐRKAPITÁNY

Dr. Juhász István életrajzát bön-gészve két fontos tény szúr rögtön szemet: az egyik, hogy fiatal, a másik, hogy 19 éve dolgozik a rendőrség kötelékében. Pont ezért rengeteg tapasztalata van már, ugyanakkor gondolkodása friss és újszerű maradt.

A sajtótájékoztatón elmondta, hogy a hivatali munkát önszántából cserélte fel a kapitánysági élettel, mert – mint mondta – azt tekinti az első frontvonalnak, és ott helytállni, az igazi kihívás számára. A Gödöllői Kapitányság vezetését úgy vállalta el, ha hosszú távú tervekben gondolkodhat. Számára és csapata számára is fontos a sikerélmény, márpedig a beindított folyamatok csak hosszú távon hozzák meg a várt eredményt.

Tóth Csabát dr. Ignác István dandártábornok, Pest megye rendőrfőkapitánya július 1-jével hívta vissza és bízta meg korábbi munkakörének betöltésével. Dr. Juhász István, az új kapitány nem kívánta értékelni a döntést, egyrészt mert felettese döntését megítélni nem szokása, másrészt, mert Tóth Csabával együttműködési terveik vannak, s ez minden válasznál bővebben beszélt. Tóth Csaba, aki Juhász úr balján ült, szintén nem értékelte az elhangzottakat, csupán megerősítette, hogy jelenlegi régi-új munkakörében, a Közrendvédelmi Osztály vezetőjeként dolgozik együtt az új kapitánnyal.

A korábbi intézkedések közül, mindazt, ami bevált, az új vezető is átveszi. Ezek közül az egyik legfontosabb a tömegtájékoztató szervekkel való jó kapcsolat. Állandó kapcsolattartásra tesznek július elsejétől kísérletet, létrehoznak egy tájékoztatósi „forródrotot”, mert az újságok, rádiók, televíziók segítségével felbecsülhetetlen.

A rendőrkapitány e-mail címe

A kapitanyvalasz@citromail.hu e-mail címre Dr. Juhász István r.alezredes mb. kapitányságvezető úr az állampolgári bejelentéseket, észrevételeket, javaslatokat, ötleteket stb. várja, amikre válaszolni is fog.

Az újítások között szerepel a civil szervezetekkel való együttműködési szándék, így hamarosan tárgyalni kíván az új kapitány a hozzájuk tartozó települések polgár- és nemzetőrségeivel, a vám- és pénzügyőrséggel, a váci börtön parancsnokával, a közterület felügyelőkkal, erdő- és vadőrökkel, s minden olyan egyesülettel, mely hajlandó a bűnüldözési munkában a rendőrséggel együttműködni.

Ugyanígy nagy hangsúlyt fektet az új kapitány arra, hogy az önkormányzatokkal jobban össze tudja hangolni a rendőrkapitányság munkáját a helybéli lakosság érdekében. A korszerűbb bűnüldözéshez elkötelezett személyi állományra van szükség, és ezen a téren is tudnak

az önkormányzatok segíteni. Egy rendőr ugyanis, akkor dolgozik tisztességesen, ha annyit teljesít, mint a kapitány, és akkor elég színvonalas ez a munka, ha annyit tesz egy ügyben, amennyit a saját ügyében tenne. Ha mindezt megtette, akkor viszont ő is, mint mindenki más, elismerést érdemel, felettesétől, a lakosságtól, az önkormányzattól.

Összegzésképp dr. Juhász István elmondta, hogy látható, hatékony és segítő rendőrséget épít, melynek legfőbb jellemzője a polgárközeliség lesz.

A Gödöllői Rendőrkapitányság eddig is a megye élvonalbeli kapitánysága volt, s ígérte, mindent megtesz, hogy az is maradjon!

WKÁ

A postás nem visz hamis pénzt!

Kérjük, hogy saját érdekében olvassa el felhívásunkat!

A közelmúltban több olyan eset is előfordult, amikor a bűnelkövetők magukat rendőrnek álcázva csaltak ki pénzt gyanútlan, jóhiszemű, idős emberekből. Arra hivatkoztak, hogy a postás a nyugdíjkézből hamis bankjegyeket adott át. A magukat rendőrnek kiadó bűnözők hamis pénzt keresve csöngettek be idős emberekhez, visszaéltek jóhiszeműségükkel.

A Magyar Posta kézbesítői minden esetben ellenőrzött bankjegyeket adnak át a lakosoknak! Soha nem fordulhat elő, hogy a kézbesítők hamis pénzzel fizetik ki a nyugdíjikat!

A hasonló bűncselekmények megelőzése érdekében felhívjuk a figyelmet a szolgálatot teljesítő valódi rendőrök egyenruhájának és egyedi azonosítójának ismertetőjegeire:

A rendőrt intézkedése során az egyenruhája (váll-lap, dombornyomású övcsat, névtábla) és számozott azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa igazolja. A civil ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles magát igazolni.

A szabályos egyenruhán jobb oldalon található a névtáblát, míg bal oldalon az öt számjegyet tartalmazó jelvényt. A hamis jelvényen nincs számozás, helyette általában a POLICE felirat látható, illetve az igazolványtok sem tartalmazza a megfelelő igazolványkártyát.

Az árendőrök mindig tolakodóan, fenyegetően lépnek fel, írásos engedély nélkül akarnak házkutatást végezni.

Ha ilyen helyzetbe kerül, vagy kételyei vannak az intézkedők rendőri mivoltát illetően, kérjük, hívja a 107 vagy 112 segélyhívó telefonszámok valamelyikét!

Magyar Posta Rt.

Országos Rendőrfőkapitányság

SZADAI RENDŐRSÉGI HÍREK

Június 19-én délután fél egy körüli időben egy erdőkeresi fiatalember közlekedett a Cagiva Enduro típusú segédmotor-kerékpárjával a Dózsa György úton. A Borostyán Éttermet elhagyva – feltehetően figyelmetlen vezetés miatt – az útpadkára hajtott, ott elveszítette uralmát a járműje felet és az árokba borult. A baleset következtében a fiatalember 8 napon túl gyógyuló súlyos sérüléseket szenvedett.

Június 23-án a délutáni órákban három nő került előállításra a Szadát Mogyoróddal összekötő útszakaszcsoport, mivel az arra közlekedő gépkocsikat vezetőknél – jogellenesen – szexuális szolgáltatást kínáltak fel. Az egyikük táskájából kisebb mennyiségű kábítószer (feltehetően marihuána) került elő. Ellene visszaélés kábítószerrel vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indult eljárás.

Július 01-én a délutáni órákban észlelte az Akácvirág utca egyik épülfélben lévő házának tulajdonosa, hogy a zárt szerszámtárolójába június 30-áig valaki ajtózár-feltörés módszerével behatolt, majd onnan eltulajdonított több nagy értékű gépet.

Július 04-én tett feljelentést hatóságunknál egy szadai férfi egy budapesti férfi ellen, aki egy családi ház építése kapcsán átadott összeg többszörösét követeli vissza, a feljelentő és családja bántalmazásával való fenyegetés kíséretében. A történetek pontos körülményeinek tisztázása céljából önbíráskodás büntető elkövetése miatt folyik a büntetőeljárás.

Nem a hűsítő édességre vágyott az, az eddig ismeretlen személy, aki július 08-án virradó éjszaka a szadai fagyalaltgyártó üzem irodájába az ablakot betörve behatolt és eltulajdonította a trezort, a benne lévő nagy mennyiségű készpénzzel, számlákkal, étkezési utalványokkal együtt.

A rendőrségnek sajnos egyre több olyan esetben kell intézkednie, amikor családon belüli fenyegetés, erőszak, bántalmazás történik. Ezek hátterében legtöbbször az alkohol vagy valamilyen pszichés, idegrendszeri betegség áll. Július 09-én egy nő hívta kétségbe esve a rendőrséget, hogy a férje vasvillával fenyegetve elkergette közös otthonukból. A kimerült rendőröknek a nő elmondta, hogy férje pszichiátriai kezelés alatt áll, de a gyógyszereit nem szedi rendszeresen, és ezért ilyenkor kiszámíthatatlanul cselekszik. A férfit kórházi kezelésre szállították, remélhetőleg az előírt gyógykezelést folytatva a későbbiekben nem fog a saját szerettei ellen fordulni.

Július 10-én a Teleki utcában parkoló Seat típusú gépkocsit rongálta meg egy erejével nem bírós és más tulajdonát nem becsülő személy. Ezzel a kocsit tulajdonosának több százezer forintost kárt és nem kis bosszúságot okozott. ■

Jótanácsok gyümölcs- és szőlőtermesztőknek

Szamóca: A kaszálás után újránövő törzszakat, melyek a jövő évi termés alapjai, védjük az atkafertőzéstől Flumite 200 nevű atkaölővel és előzzük meg a levélfoltosság kialakulását Merpan 80 WDG-vel.

Málna: Szüret után minél korábban metsszük ki a letermett részeket és égessük el azokat. Ezzel sok gombafertőzéstől és kórokozótól megszabadulunk. Metszés után permetezzünk Kocide 2000 és Sherpa keverékével.

Cseresznye, meggy: Ha leszüretelünk és virágzás előtt nem metszettük le a moniliás fertőzéseket, akkor tegyük meg most. Ha újabb levéltetű-fertőzést észlelünk, akkor az Actara 25 WG-t használjuk, a levélfoltosságokra pedig a Dithane DG-t vagy a Dithane Neo-Tec-et.

Kajszli: Szüretelés után várható a gnomoniás levélfertőzés. Védekezzünk legalább két alkalommal a Dithane M-45-tel vagy a Dithane Neo-Tec-kel.

Szilva: A szilvamoly rajzása a hónap elején volt ugyan, de a lehülés miatt várhatóan elhúzódik, távol tarthatjuk a Zolone 35 EC-vel vagy a Karate Zeon 5 Cs-vel. A szilvalevél-betegségekre pedig a Kocide 2000 vagy a Champion 50 WP hatásos. Ha a levéltetűvel nem bírnak, akkor használjuk az Actara 25 WG-t.

Alma, körte: A varasodást megelőzhetjük a Rubigán 12 EC és Merpán 80 WDG keverékével, lisztharmatot a Thiovit Jett-tel. Az almamolyra tegyünk az előzőekhez Zolone 35 EC-t vagy Karate Zeon 5 Cs-t. Az almamoly ellen augusztus végéig legalább kéthetenként védekeznünk kell. A nyári érésű alma és körte érése előtt abba kell hagynunk, hogy permetszer ne maradjon rajta. A molyok kártételét biológiailag is kivédhetjük, ha veszünk szexferomon-csapdát és összefogjuk vele a hímlepkéket. Ezzel megakadályozzuk a megtermékenyítést és így nem tud a nőstény életképes petéket rakni. Védekeztünk olcsóbban is, ha a fa törzsére hullámpapírból 10 cm-es csíkokat körbekötünk és ezt hetente cseréljük, a bebábozódott hernyókkal együtt elégetjük. Mindig tiszta hullámpapír-csíkot kössünk fel.

Szőlő: Több gazda jelezte a fürt lisztharmat okozta fertőzését. Igen fontos, hogy a fürt elől szedjük le a leveleket és a fürtöt jól permetezzük meg. A fürt és lomb lisztharmat fertőzése ellen javasolom a Rubigán 12 EC-t, a peronoszpórára a Ridomil-Pluszt és fürtzáródás előtt legalább egyszer tegyünk a permetlébe Rovrál 50 WP-t vagy Teldor 500 SC-t a szűrkepenészre, mert később a fürt belsejét már nehezen tudjuk megvédeni.

Jó munkát kíván!

Czibere Imre

Kincsvadászat (1.)

A cím alapján elképzelhetőnek tartom kedves olvasóim, hogy furcsa gondolatok kavarnak elméikben. Talán valamiféle kutatás, vagy egy különös expedíció juthat eszükbe. A téma talán a kettő határán áll. Egy rövidke cikksorozattal a körülöttünk lévő olyan dolgokra világítanak rá, amelyeket talán egész életünk során nem vettünk, veszünk észre valami oknál fogva.

A mostani alkalommal falunk nyelvi kincseiről ejtenék néhány szót.

Az, hogy településünk Budapesthez ily közel található rengeteg előnyt és legalább ugyanannyi hátrányt jelent nekünk. Gazdasági, infrastrukturális szempontból valószínűleg megoszlanak a vélemények a lakosok között, nyelvi szempontból meg talán nem is vesszük észre a főváros hatását. A nyelv, mint fogalom megmagyarázhatatlan jelenség. Magyar szakos hallgatóként merem állítani, hogy

szépségét, értékét megmagyarázhatatlan mikéntje adja. Sosem beszélünk arról, hogy Szadán élnek még, azt kell mondanom, hogy szép számmal olyan emberek, akik úgynevezett nyelvjárásban beszélnek.

Mit kezdünk mi velük? Mit kezd velük a környezet?

Mi, úgy érzem érdektelenül „átlépünk” rajtuk, vagy egy-egy utcai beszélgetés után belső mosolygással továbblépünk.

A környezet, a városi hatás pedig egyszerűen porba dönti a nyelvjárási szókincset, beszédstílust. A normakövető társalgás mintegy kiveti magából ezt a különlegességet. Ám kedves olvasóim jó, ha tudjuk, hogy lakóhelyünkön élnek még palóc nyelvjárásban beszélő emberek. Ez a nyelvjárás országunk északi részére jellemző leginkább, de mivel ebben a témában sem lehet konkrét határokat húzni, így Szadán is jelentősnek mondható. Pontos feltérképezéséhez dialektológiai interjúkra van szükség, ugyanis minden nyelvjárásnak vannak sajátosságai. Ezek a jellegzetessé-

gek számunkra igen jól hallhatóak akár egy beszélgetésből is, hiszen legtöbbször az úgynevezett normát beszéljük.

A legsúlyosabb és a nyelvre, illetve természetesen a nyelvet beszélőkre a legkárosabb viselkedés a negatív megkülönböztetés a nyelvjárásban beszélőkkel szemben.

Gondoljunk csak a nemrégiben televízióban is naponta látható meteorológusra, akinek hangkészlete remekül megőrizte ezt a fajta nyelvi másságot. Megjelenése megosztotta a nézettséget. Kérdezném: van alapja az ilyen jellegű megkülönböztetésnek?

Márpedig akár egy rossz szó, vagy egy kínos mosoly is csorbíthatja a nyelvjárást és ezáltal a magyar nyelvet. Fontosnak tartom, hogy legyünk ennek tudatában, hisz a nyelv az egyik olyan kincsünk, amely életünk végéig úti társunk, hiánya lehetetlenné teszi érzelmeink, gondolataink továbbítását, sajátos használata pedig egyedivé teszi teljes valónkat.

Szekeres Alíz

